

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
esitatud 7. aprillil 2016*

Kohtuasi C-4/15

**Staatssecretaris van Financiën
versus
Argos Supply Trading BV**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus))

Eelotsusetaotlus — Välistöötlemise protseduur — Töötlemisel saadud tooted — Impordimaksud — Täielik või osaline maksuvabastus — Loa andmine — Majanduslikud tingimused — Ühenduse tootjad — Määrus (EMÜ) nr 2913/92 — Artikli 148 punkt c — Õiguse kuritarvitamine

I. Sissejuhatus

1. Eelotsusetaotluses palutakse tõlgendada nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik**, (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 648/2005***), (edaspidi „tolliseadustik“) artikli 148 punkti c.
2. Taotlus esitati kohtuvaidluse raames, mille pooled on Staatssecretaris van Financiën (rahanduse riigisekretär, Madalmaad) ja äriühing Argos Supply Trading BV (edaspidi „Argos“) ning mis käsitleb selle äriühingu esitatud välistöötlemise protseduuri loa taotluse rahuldamata jätmist Madalmaade tolliasutuste poolt.
3. Eelotsuse küsimusega palutakse Euroopa Kohtul selgitada, missugune on nende tolliseadustiku artikli 148 punktis c nimetatud majanduslike tingimuste ulatus, millest selle loa andmine sõltub. Täpsemalt soovib Hoge Raad der Nederlanden (Madalmaade kõrgeim kohus) saada mõningaid täpsustusi mõiste „ühenduse tootjad“ kohta selle punkti tähenduses, sest nendes majanduslikes tingimustes on viidatud nende tootjate oluliste huvide tõsisele kahjustamisele.

* Algkeel: prantsuse.

** EÜT L 302, lk 19; ELT eriväljaanne 02/04, lk 307.

*** ELT L 117, lk 13.

II. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

1. Määrus (EMÜ) nr 2473/86

4. Nõukogu 24. juuli 1986. aasta määruses (EMÜ) nr 2473/86 välistöötlemise protseduuri ja standardvahetussüsteemi kohta**** olid sätestatud õigusnormid, mida kohaldati välistöötlemise protseduuri suhtes kuni tolliseadustiku jõustumiseni.

5. Selle määruse põhjendustes 1, 4 ja 6 oli märgitud:

„arvestades, et paljud ühenduse ettevõtjad kasutavad rahvusvahelise tööjaotuse raames välistöötlemise protseduuri, st kauba eksportimist eesmärgiga reimportida see pärast ümbertöötlemist, töötlemist või parandamist; et selle protseduuri kasutamist õigustavad majanduslikku või tehnilist laadi põhjused;

[...]

arvestades, et tuleb luua töötlemisel saadud toodete või asemele tekkiva kauba suhtes kohaldatavatest impordimaksudest osalise või täieliku vabastamise süsteem, et vältida ühendusest töötlemiseks eksporditava kauba maksustamist;

[...]

arvestades, et tolliasutused võivad välistöötlemise protseduuri loa andmisest keelduda, kui see võib tõsiselt kahjustada ühenduse tootjate olulisi huve.

[...]“ [mitteametlik tõlge]

2. Tolliseadustik

6. Tolliseadustiku artikliga 84 ja järgmiste artiklitega on kehtestatud erinevad majandusliku mõjuga tolliprotseduurid. Nende hulgas on eelkõige välistöötlemise protseduur ja tollikontrolli all töötlemise protseduur.

7. Vastavalt selle seadustiku artiklile 85 „[peab m]ajandusliku mõjuga tolliprotseduuri kohaldamiseks [...] olema tolli luba“.

a) Välistöötlemise protseduuri käsitlevad õigusnormid

8. Selle seadustiku artiklis 145 on sätestatud:

„1. [V]älistöötlemise protseduur [võimaldab] ühenduse kaupa ühenduse tolliterritooriumilt ajutise töötlemise eesmärgil eksportida ja töötlemisel saadud tooteid täieliku või osalise imporditollimaksust vabastamisega vabasse ringlusesse lubada.

2. Ühenduse kauba ajutine eksport hõlmab eksporditollimaksude, kaubanduspoliitiliste meetmete ja muude ühenduse kauba ühenduse tolliterritooriumilt väljaviimisel täidetavate formaalsuste rakendamist.

**** EÜT L 212, lk 1.

3. Kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) ajutiselt eksporditud kaup – välistöötlemise protseduurile suunatud kaup;
- b) töötlemistoimingud – artikli 114 lõike 2 punkti c esimeses, teises ja kolmandas alapunktis nimetatud toimingud;
- c) kompensatsioonitooted – töötlemistoimingute tulemusel saadud tooted;

[...]“

9. Sama seadustiku artikli 148 punkti c kohaselt antakse välistöötlemise luba ainult siis, „kui loa andmine välistöötlemise protseduuriks ei kahjusta märkimisväärselt ühenduse tootjate olulisi huve (majanduslikud tingimused)“.

10. Tolliseadustiku artikli 151 lõikes 1 on nähtud ette, et „[a]rtiklis 145 ette nähtud täieliku või osalise imporditollimaksudest vabastamise puhul lahutatakse vabasse ringlusse lubatud kompensatsioonitoodete suhtes kohaldatava imporditollimaksu summast imporditollimaksu summa, mis tuleks tasuda samal kuupäeval ajutiselt eksporditud kaupadelt, kui need oleks imporditud ühenduse tolliterritooriumile riigist, kus töötlemistoiming või viimane töötlemistoiming toimus“.

11. Selle seadustiku artikli 114 lõige 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

c) töötlemistoimingud:

- toimingud kaupadega, sealhulgas selle paigaldamine, kooste või sobitamine teiste kaupadega,
- kauba töötlemine,
- kauba parandamine, sealhulgas selle ennistamine ja korrastamine,
- vastavalt komiteemenetlusele määratletud teatava kauba kasutamine, mis ei sisaldu kompensatsioonitoodetes, aga mis võimaldab või hõlbustab kompensatsioonitoodete tootmist, isegi kui see kaup täielikult või osaliselt töötlemise käigus ära kasutatakse;

[...]“

b) Tollikontrolli all töötlemise protseduuri käsitlevad õigusnormid

12. Tolliseadustiku artiklis 130 on sätestatud, et „[t]ollikontrolli all töötlemise protseduur võimaldab kasutada ühendusevälist kaupa ühenduse tolliterritooriumil toimingutes, mis muudavad kauba laadi või kuju, ilma et selle suhtes kohaldataks imporditollimakse või kaubanduspoliitilisi meetmeid, ning samuti lubada selliste toimingute käigus saadud tooteid vabasse ringlusse asjakohase imporditollimaksu summa tasumisel. Selliseid tooteid nimetatakse töödeldud toodeteks“.

13. Selle seadustiku artiklis 133 on sätestatud:

„Luba antakse ainult:

[...]

- e) kui on täidetud vajalikud tingimused selleks, et seestöötlemise protseduur aitaks ühenduses luua või säilitada töötlemistevast, kahjustamata sealjuures sarnast kaupa valmistavate ühenduse tootjate olulisi huve (majanduslikud tingimused). Juhud, kus majanduslikud tingimused loetakse täidetuks, võib määrata kooskõlas komiteemenetlusega.“

3. Uus tolliseadustik

14. Euroopa Parlamendi 9. oktoobri 2013. aasta määruses (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (uuesti sõnastatud), ***** (edaspidi „uus tolliseadustik“) on nüüd artiklis 211 sätestatud loa andmise tingimused, mida kohaldatakse kõikide majandusliku mõjuga tolliprotseduuride suhtes (edaspidi „eriprotseduurid“). Selle artikli lõike 4 punkti b järgi, mis käsitleb konkreetselt töötlemisprotseduure ***** , võib loa anda ainult juhul, kui „töötlemise protseduuri luba ei kahjusta liidu tootjate olulisi huve“. Vastavalt uue tolliseadustiku ***** artiklile 288 kohaldatakse seda õigusnormi alates 1. maist 2016.

4. Rakendusmäärus

15. Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruses (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, (EÜT L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3) (muudetud komisjoni 28. veebruari 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 214/2007; ELT L 62, lk 6) (edaspidi „rakendusmäärus“) on III jaotises „Majandusliku mõjuga tolliprotseduurid“ 1. peatükk „Ühissätted“.

16. Selle määruse artiklis 502 on sellega seoses sätestatud:

„1. Välja arvatud juhul, kui majanduslikud tingimused loetakse täidetuks vastavalt [6. peatükile], ei anta luba, ilma et toll majanduslikke tingimusi kontrolliks.

[...]

4. Välistöötlemise puhul (6. peatükk) peab kontroll tegema kindlaks:

- a) töötlemistoimingute tegemine väljaspool ühendust võib märkimisväärselt kahjustada ühenduse tootjate huve; või
- b) töötlemistoimingute tegemine ühenduses on majanduslikult, tehnilistel põhjustel või lepinguliste kohustuste tõttu võimatu.“

***** EÜT L 269, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 43.

***** Need hõlmavad välis- ja seestöötlemist (tollikontrolli all töötlemise protseduur liideti – nagu on märgitud uue tolliseadustiku artiklis 50 – selle viimase protseduuriga).

***** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 287, lk 90), parandusega parandatud versioon.

17. Vastavalt selle määruse artikli 503 punktile a on tolliasutustel võimalik viia majanduslike tingimuste kontroll läbi koos komisjoniga. Sama määruse artikkel 504 reguleerib menetlust, mida tuleb selle võimaluse kasutamisel järgida, järgmiselt:

„1. Kui algatatakse artikli 503 kohane kontroll, saadetakse juhtum komisjonile. Sellele lisatakse juba tehtud kontrolli tulemused.

2. Komisjon saadab kättesaamistõendi või, kui ta tegutseb omal algatusel, teavitab tolliasutust. Ta määrab tolliasutustega konsulteerides kindlaks, kas majanduslike tingimusi on vaja komitees kontrollida.

[...]

4. tolliasutused ja teised samalaadsete lubade või taotlustega tegelevad tolliasutused võtavad komitee otsust arvesse.

[...]“

18. Rakendusmääruse artikli 551 lõike 1 kohaselt „[rakendatakse t]ollikontrolli all töötlemise protseduuri [...] sellise kauba suhtes, mille töötlemise käigus saadakse tooted, mille suhtes kohaldatakse väiksemaid imporditollimaksusummasid kui need, mida kohaldatakse importkauba suhtes“.

19. Selle määruse artikli 585 lõikes 1, mis paikneb III jaotise 6. peatükis „Välistöötlemine“, on nähtud ette, et „[k]ui ei ilmne vastupidist, ei loeta ühenduse tootjate olulisi huve oluliselt kahjustatuks“.

B. *Rahvusvaheline õigus*

20. Kyotos 18. mail 1973 allkirjastatud tolliprotseduuride lihtsustamise ja kooskõlastamise rahvusvahelise konventsiooni muudetud redaktsioon (edaspidi „muudetud Kyoto konventsioon“) jõustus 3. veebruaril 2006. Konventsiooni eesmärk on – nagu ilmneb selle preambulist – lihtsustada ja ühtlustada tolliprotseduurid lepinguosalistes riikides.

21. Konventsioonil on üks üldine lisa ja mitu erilisa.***** Iga lisa juures on suunised, mis ei ole lepinguosalistele siduvad.*****

22. Erilisa F „Töötlemine“ 2. peatükis on sätestatud õigusnormid, mida kohaldatakse välistöötlemise protseduuri suhtes. Muudetud Kyoto konventsiooni erilisa F käsitlevate suuniste (edaspidi „Kyoto suunised“) 2. peatükis „Välistöötlemine“ on pealkirja „Majanduslikud tingimused“ all sätestatud:

„Kaupa ei lubata välistöötlemise protseduurile, kui asjaomased toimingud võivad märkimisväärselt kahjustada riigi töötlejate või tootjate olulisi huve.

Välistöötlemise protseduuri korral on riigi majanduslike huve raske kindlaks teha, sest kuigi see protseduur soodustab peamiselt tööhõivet välismaal, vähendab see ka riigi tootjate tootmiskulusid.

Tuleb leida tasakaal riigi tootjate kogutootmiskulude välisriikidest tehtavate allhangete abil maksimaalse alandamise ja töötlemistoimingute teistele oma riigi ettevõtjatele teha jätmise vahel, millega kaasneb oht kahjustada oma riigi tööstuse konkurentsivõimet.“ [mitteametlik tõlge]

***** Muudetud Kyoto konventsiooni artikli 4 lõige 1.

***** Muudetud Kyoto konventsiooni artikli 4 lõige 4. Selle konventsiooni artikli 1 punkti g kohaselt kujutavad need suunised endast „üldlisa, eriliste või nende peatükkide sätete selgituste kogumit [...]“.

23. Liit ühines muudetud Kyoto konventsiooniga nõukogu 17. märtsi 2003. aasta otsusega 2003/231/EÜ Euroopa Ühenduse ühinemise kohta tolliprotseduuride lihtsustamise ja ühtlustamise rahvusvahelise konventsiooni (Kyoto konventsiooni) muutmisprotokolliga *****. Liit ei ühinenud siiski muutmisprotokolliga III liidesega, mis vastab muudetud Kyoto konventsiooni erilisadele. *****

III. Põhikohtuasi, eelotsuse küsimus ja menetlus Euroopa Kohtus

24. Argos esitas 30. juunil 2008 Madalmaade tolliinspektorile tolliseadustiku artikli 85 alusel majandusliku mõjuga välistöötlemise protseduuri loa taotluse. Äriühing soovis suunata sellele protseduurile ühenduse päritolu ekspordiks mõeldud bensiini, et segada see kolmandast riigist pärit bioetanooliga, mida ei olnud liidus vabasse ringlusse lubatud. Segamise tulemusena vahekorras ca 15 ühikut bensiini ja ca 85 ühikut bioetanooli oleks Argos saanud toote etanool 85 (edaspidi „E85“) - niinimetatud biokütuse, mida kasutatakse teatavates kohandatud sõidukites (nn segakütusel töötavad sõidukid).

25. Selle taotluse kohaselt kavatses Argos selle segamise läbi viia avamerel. Bensiin ja bioetanool oleks laaditud Madalmaade sadamas laevale kahte jaotusseinaga eraldatud kambrisse. Kui see laev on liidu territoriaalvetest välja jõudnud, oleks see jaotussein eraldatud nii, et kaks koostisosa segunevad, kusjuures lainetus oleks seda protsessi tagant tõuganud. Seejärel oleks laev Madalmaadesse tagasi pöördunud.

26. Nii saadud E85 oleks siis deklareeritud tollis liidus vabasse ringlusse lubamiseks ja maksustatud selle toote suhtes kehtiva impordimaksuga (6,5-protsendilise määraga väärtuseline tollimaks). Välistöötlemise protseduuri kohaldamise tulemusena oleks Argose seda maksu vähendatud summa võrra, mis vastab tollimaksu summale (4,7-protsendilise määraga väärtuseline tollimaks), mida oleks kohaldatud samal kuupäeval ühenduse päritolu bensiini suhtes, kui see oleks imporditud ja lubatud liidus vabasse ringlusse, pärinedes kohast, kus see segati.

27. Tolliinspektor esitas Argose taotluse arvamuse saamiseks Euroopa Komisjonile, et viimane uuriks, kas majanduslikud tingimused, millest välistöötlemise protseduuri loa andmine tolliseadustiku artikli 148 punkti c kohaselt sõltub, on täidetud.***** Komisjon küsis seejärel tolliseadustiku komitee (edaspidi „komitee“) arvamust.*****

28. Komitee leidis, et välistöötlemise protseduuri loa andmisest Argosele tuleb keelduda seepärast, et need tingimused ei ole täidetud. See järeldus tehti argumentide põhjal, mille komisjon esitas komitee ühel koosolekul, mis toimus 11. novembril 2009. Komisjon väitis, et imporditav E85 konkureerib otseselt ühenduse bioetanooliga, sest E85 koosneb peamiselt bioetanoolist. 2008. aastal ei kasutatud aga ära peaaegu poolt liidu tööstusliku bioetanooli tootmise võimsusest. Komisjoni sõnul oleks bioetanooli importimine suurtes kogustes seega märkimisväärselt kahjustanud ühenduse bioetanooli tootjate olulisi huve.

29. Tolliinspektor jättis nendele argumentidele viidates Argose taotluse 13. aprilli 2010. aasta otsusega rahuldamata.

30. Pärast seda, kui Rechtbank te Haarlem (Haarlemi esimese astme kohus) jättis rahuldamata Argose kaebuse, esitas viimane Gerechtshof te Amsterdamile (Amsterdami apellatsioonikohus) apellatsioonkaebuse. See kohus tühistas esimese astme kohtu otsuse, leides eelkõige, et tuleb hinnata, kas ühenduse bensiini ümbertöötlemine E85-ks välistöötlemise protseduuril viib mitte ühenduse

***** ELT L 86, lk 21; ELT eriväljaanne 02/13, lk 262.

***** Vt otsuse 2003/231 artikli 1 lõige 1 ja põhjendus 2.

***** Nagu on lubatud rakendusmääruse artikli 503 punktis a.

***** Vastavalt rakendusmääruse artiklile 504.

bioetanooli tootjate, vaid ühenduse E85 tootjate oluliste huvide kahjustamiseni. Kohus asus seisukohale, et kuna tolliinspektor oli leidnud, et tal ei ole teavet selle kohta, et taotletava protseduuri kohaldamine viiks viimati nimetatud tootjate oluliste huvide kahjustamiseni, oleks ta pidanud lugema selle protseduuri majanduslikke tingimusi vastavalt rakendusmääruse artikli 585 lõikes 1 sätestatud eeldusele täidetuks. Rahanduse riigisekretär esitas seejärel Hoge Raad der Nederlandenile (Madalmaade kõrgeim kohus) kassatsioonkaebuse.

31. See kohus arvab, et otsus kassatsioonkaebuse kohta sõltub mõiste „ühenduse tootjad“ tolliseadustiku artikli 148 punkti c tähenduses tõlgendusest ja konkreetselt küsimusest, kas see mõiste hõlmab käsitletaval juhul ühenduse bioetanooli tootjaid.

32. Täpsemalt on sellel kohtul kahtlusi, kas järeldust, mille Euroopa Kohus tegi kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods***** tollikontrolli all töötlemise protseduuri kohta, tuleb laiendada analoogia alusel välistöötlemise protseduurile. Sellest kohtuotsusest ilmneb, et nimetatud protseduuri majanduslike tingimuste täidetuse hindamisel tuleb võtta arvesse nii töötlemisel saadavat valmistoodet valmistavate ühenduse tootjate kui ka selle töötlemise käigus kasutatavat toorainet tootvate ühenduse tootjate majanduslikke huve.

33. Neil asjaoludel otsustas eelotsusetaotluse esitanud kohus menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [tolliseadustiku] artikli 148 punktis c kasutatud mõistet „ühenduse tootjad“ tuleb välistöötlemise protseduuri majanduslike tingimuste kontrollimisel tõlgendada nii, et see hõlmab ka ühenduse tootjaid, kes toodavad tooraineid või vahesaadusi, mis on sarnased nende toodetega, mida töödeldakse töötlemisprotseduuris ühenduseväliste kaupadena?“

34. Argos, Kreeka ja Madalmaade valitsus ning komisjon esitasid kirjalikke seisukohti. 13. jaanuari 2016. aasta kohtuistungile ilmusid Argos, Madalmaade valitsus ja komisjon.

IV. Õiguslik hinnang

A. Sissejuhatavad märkused

35. Põhikohtuasi sai alguse Madalmaade tolliasutuste keeldumisest anda Argosele välistöötlemise protseduuri luba toiminguks, mis seisnes ühenduse bensiini eksportimises avamerele selleks, et segada see seal ühendusevälise bioetanooliga ja importida seejärel nõnda saadud E85.*****

36. Nagu see äriühing kohtuistungil kinnitas, kavatseti nimetatud toiming läbi viia avamerel ainult soovist saada kasu bioetanooli ja E85 tollimaksude erinevusest.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

***** Vaidlust ei ole selles, et niisugune segamine kujutab endast „töötlemistoimingut“ tolliseadustiku artikli 114 lõike 2 punkti c tähenduses.

37. Bioetanooli suhtes, mida peetakse põllumajandustooteks, kohaldatakse impordimaksu, milleks on komisjoni sõnul praegu väärtuseline maks, mis arvutatakse umbes 40-protsendilise määraga.***** Kui see toode on bensiiniga segatud – kas või väga väikestes kogustes –, ei ole enam tegemist põllumajandustootega ja sellest saab keemiatode, mida maksustatakse 6,5-protsendilise määraga.*****

38. Valmistoot (E85) suhtes kohaldatav tariif on seega madalam selle toote (bioetanool) saamiseks kasutatava ühendusevälis(t)e tooraine või pooltoodete (edaspidi koos „vahesaadused“ *****) suhtes kohaldatavast tariifist. Niisugust olukorda on harjutud nimetama „tariifianomaaliaks“, sest tavaliselt tõusevad ühises tollitariifistikus ette nähtud tariifid vastavalt toote töödelduse astmele.*****

39. Argos täpsustas kohtuistungil ka, et esialgu taotles ta luba segada eespool nimetatud tooteid tollikontrolli all töötlemise protseduuril.***** Kui kohaldatud oleks seda protseduuri, oleks ta saanud ühendusevälist bioetanooli liidus töödelda ilma, et sellelt tootelt oleks tulnud tasuda impordimaksu, sest ainult töötlemisel saadud toodet, mida nimetatakse „töödeldud tooteks“ (E85), maksustatakse selle vabasse ringluse lubamisel vastava (madalama) tariifiga.***** Alles pärast loa andmisest keeldumist taotles see äriühing teist korda luba viia segamine läbi avamerel välistöötlemise protseduuril.

40. Mulle tundub, et siinkohal on vaja rõhutada, et Argos ei valinud moodust, milleks oleks olnud bioetanooli ja ekspordiprotseduurile suunatud ühenduse bensiini segamine väljaspool liitu ***** – selle protseduuri kasutamiseks ei ole põhimõtteliselt eelnevat luba siiski vaja.***** Iga ettevõtja võib muide segada lihtsalt bioetanooli ja ühendusevälist bensiini väljaspool liitu, et muuta see tooteks, mis kuulub tariifirubriiki, mille puhul on maksud madalamad. Niisugused segamised on pealegi muutunud väga laialdaseks.*****

41. Viies kavandatava toiminguga läbi välistöötlemise protseduuril, oleks Argose suhtes siiski kohaldatud mitte üksnes E85 suhtes kehtivaid tariife puhta bioetanooli suhtes kehtivate tariifide asemel, vaid ka E85 impordimaksu vähendamist kuni selle (fiktiivse) maksu summas, mida kohaldatakse ajutiselt eksporditava bensiini suhtes (4,7-protsendilise määraga väärtuseline maks *****). See

***** Denatureerimata alkohol, mille etanoolisisaldus on 80 mahuprotsenti või rohkem, kuulub alamrubriiki 2207 10 00 ning selle suhtes kohaldati tollimaksu 19,20 eurot hektoliitri kohta vastavalt komisjoni 20. septembri 2007. aasta määrusele (EÜ) nr 1214/2007, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT L 286, lk 1). Sama tariifi kohaldatakse edasi vastavalt komisjoni 4. oktoobri 2013. aasta rakendusmäärusele (EL) nr 1001/2013, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 I lisa (ELT L 290, lk 1).

***** E85 loeti keemiatooteks, mis kuulub määruse 1214/2007 alusel tariifialamrubriiki 3824 90 97. Määrusega 1001/213 seda tariifi ei muudetud.

***** Mõisted „vahesaadus“ ja „valmistoot“ tähistavad toote otstarbega seotud tüüpi. Näiteks bioetanool ja bensiin kujutavad oma otstarbelt endast vahesaadusi või valmistooted. Toodet peetakse vahesaaduseks, kui seda töödeldakse, et saada teine toode, milles sisaldub selle väärtus.

***** Vt selle kohta kohtuotsus Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386, punktid 14, 15 ja 21) ning kohtujurist Poiarese Maduro ettepanek kohtuasjas Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:78, punkt 42).

***** Eelotsusetaotluses seda täpsustust siiski ei ole.

***** Tolliseadustiku artikkel 130.

***** Ühenduse kauba töötlemine väljaspool ühendust ja töötlemisel saadud toote hilisem importimine selle suhtes kohaldatava tariifiga ei eelda isenesest selle kauba suunamist välistöötlemise protseduurile. Seda on vaja ainult selle konkreetse tollimaksusoodustuse saamiseks, mille see protseduur tagab.

***** Tolliseadustiku artiklid 161 ja 162.

***** Vt Prantsuse Vabariigi Kontrollikoja aruanne „La politique d'aide aux biocarburants“, Rapport public thématique – Évaluation d'une politique publique“ (jaanuar 2012), mis on kättesaadav veebisaidil <http://www.ladocumentationfrancaise.fr/var/storage/rapports-publics/124000047.pdf>, lk 76 ja 107-110).

***** See bensiin kuulub määruse 1214/2007 tariifialamrubriiki 2710 1145. Sama tariif on kohaldatav nüüd määruse 1001/2013 alusel.

protseduur võimaldab nimelt selleks loa saanud isikutel maha arvata töötlemisel saadud kauba, see tähendab „töötlemisel saadud toodete“ impordimaksu summast selle impordimaksu summa, mida tuleks tasuda ajutiselt eksporditavalt ühenduse kaubalt, kui see kaup reimporditaks muutmata kujul.*****

42. Madalmaade tolliinspektor keeldus käsitletaval juhul andmast Argosele taotletavat välistöötlemise protseduuri luba põhjendusel, et täidetud ei ole tolliseadustiku artikli 148 punktis c sätestatud (terminiga „majanduslikud tingimused“ hõlmatud) nõue, et niisuguse loa saab anda ainult siis, „kui loa andmine [selleks] protseduuriks ei kahjusta märkimisväärselt ühenduse tootjate olulisi huve“.

43. Eelotsusetaotluse esitanud kohus küsib sisuliselt, kas mõiste „ühenduse tootjad“ selle õigusnormi tähenduses tähistab üksnes töötlemisel saadud tootega, mida soovitakse välistöötlemise protseduuril valmistada (E85), sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid või ka ühenduseväliste vahesaadustega, mis kavatakse lisada selle töötlemise käigus ajutiselt eksporditavasse kaupa (bioetanool), sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid.

44. Enne selle küsimuse käsitlemist vastan mõnele argumendile, mille on esitanud Kreeka valitsus ja komisjon, sest kuigi nad ei ole vormiliselt väitnud, et see küsimus on vastuvõetamatu, püütakse nende argumentidega sisuliselt Euroopa Kohut veenda, et see on hüpooteetiline.

B. Vastuvõetavus

1. Välistöötlemise protseduuri kohaldatavus avamerel läbiviidavate toimingute suhtes

45. Kreeka valitsus väidab, et välistöötlemise protseduuri ei kohaldata toimingute suhtes, mis leiavad aset avamerel, sest tolliseadustiku artikli 151 lõikes 1 on selle sõnastust arvestades nõutud, et kavandatavad toimingud peavad toimuma konkreetses „riigis“.

46. Selles küsimuses märgin, et selle seadustiku artikli 151 lõikes 1 kasutatud väljendit ei leia teistest asjassepuutuvatest sätetest. Nimetatud seadustiku artikli 145 lõikes 1 ja rakendusmääruse artikli 502 lõikes 4 on mainitud töötlemistoiminguid, mis tehakse vastavalt „[eksportimisega] ühenduse tolliterritooriumilt“ ja „väljaspool ühendust“.

47. Võttes arvesse terminoloogilist erinevust, tuleb püüda leida tõlgendus, mis vastab kõige paremini selle protseduuri eesmärgile. Eesmärk on peamiselt vältida, et vabast ringlusest tulnud ühenduse kaupa, mis eksporditakse ajutiselt töötlemise eesmärgil, ei maksustataks, kui see reimporditakse töötlemisel saadud toodete kujul.***** Maksuvabastust, mis soovitakse nii saavutada, kohaldatakse olenemata kohast, kuhu see kaup ajutiselt saadetakse.

48. Võttes arvesse niisugust eesmärki, on vähe tähtsust sellel, et see kaup saadetakse kolmanda riigi territooriumile või piirkonda, mis ei ole ühegi riigi kontrolli all (näiteks avameri), tingimusel et see piirkond asetseb väljaspool liidu tolliterritooriumi.

***** Tolliseadustiku artikli 151 lõige 1. Välistöötlemise protseduuri kohaldamiseta, sest ühenduse kaup kaotab selle staatuse, kui see väljub liidu tolliterritooriumilt (tolliseadustiku artikli 4 lõige 8), ajutiselt eksporditavat kaupa käsitletakse reimportimise korral töötlemisel saadud toodete kujul samamoodi nagu ühendusevälist kaupa.

***** Vt nõukogu 18. detsembri 1975. aasta direktiivi 76/119/EMÜ välistöötlemisprotseduuri käsitlevate õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta põhjendus 8, määruse nr 2473/86 põhjendus 4 ning kohtuotsused Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386, punkt 21) ja GEFCO (C-411/01, EU:C:2003:536, punkt 51). Vt ka komisjoni 29. novembri 1961. aasta soovitus liikmesriikidele pärast ümbertöötlemise, töötlemise või parandamise eesmärgil ajutist ekspordimist reimporditava kauba suhtes kohaldatava tariifse kohtlemise kohta (EÜT 1962, 3, lk 79).

49. Arvan seega, et kui asjaomased toimingud leiavad aset avamerel, võib välistöötlemise protseduuri kohaldada.*****

2. Euroopa Kohtu võimatus seada kahtluse alla tolliinspektori järeldused

50. Komisjon vaidlustab kõigepealt eelduse, millest lähtus eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes tugines avaldusele, mille tegi tolliinspektor kohtuistungil *Gerechtshof te Amsterdamis* (Amsterdami apellatsioonikohus) ja mille kohaselt ei kahjusta välistöötlemise protseduurile lubamine käsitletaval juhul märkimisväärselt ühenduse E85 tootjate olulisi huve.***** Komisjon viitab selles küsimuses komitee 11. novembri 2009. aasta koosoleku protokollile***** , millest ilmneb tema meelest, et selleks protseduuriks loa andmine kahjustaks märkimisväärselt nii ühenduse bioetanooli kui ka E85 tootjate huve. Komisjon arvab aga ka, et eelotsuse küsimus ei ole asjakohane juhul, kui nõustatakse, et selle protseduuri kasutamine kahjustaks märkimisväärselt ühenduse E85 tootjate olulisi huve.

51. Ilma et ma võtaksin seisukohta küsimuses, kas komitee leidis tõesti, et toiming, mille Argos kavatseb läbi viia, võib märkimisväärselt kahjustada nii ühenduse bioetanooli kui ka E85 tootjate olulisi huve,***** margin, et selle tuvastamine ei tähenda igal juhul, et küsimus oleks vastuvõetamatu.

52. Kuna komisjoni argumentidega seatakse sisuliselt kahtluse alla faktilised asjaolud niisugustena, nagu neid on eelotsusetaotluses kirjeldatud, rõhutan esiteks, et hinnangu andmine kohtuasja faktilistele asjaoludele kuulub eelotsusetaotluse esitanud kohtu pädevusse. Euroopa Kohus on seega pädev tegema otsust ühenduse õigusnormide tõlgenduse või kehtivuse kohta vaid nende asjaolude põhjal, mis siseriiklik kohus on talle esitanud.*****

53. Teisalt ei ole komitee järeldused – nagu Euroopa Kohus tuvastas kohtuotsuses *Friesland Coberco Dairy Foods****** - siseriiklikele tolliasutustele siduvad.***** Järelikult isegi juhul, kui tolliinspektor kaldus nendest kõrvale,***** ei muuda see asjaolu tema otsust kehtetuks ega ka eelotsuse küsimust hüpoteetiliseks.

***** Enamik komitees esindatud liikmesriike pooldas samuti seda järeldust (Customs Code Committee, Section: 'Special Procedures', Minutes/summary record of the 7th meeting (extract) held on 11 November 2009, 18 December 2009, TAXUD/C4 MK/).

***** Seadmata seda eeldust kahtluse alla, pean vajalikuks täpsustada, et inspektori avaldus, et tal ei ole alust arvata, et selle protseduuri kasutamine võib märkimisväärselt kahjustada ühenduse E85 tootjate huve, ei kujuta endast väidet, et niisugust ohtu ei ole. See avaldus tähendab ainult, et kuna komitee majanduslike tingimusi käsitleva analüüsi järeldustes ei olnud selgeid vihjeid nimetatud ohule, ei sõandanud tolliinspektor kinnitada, et valitseb nende huvide märkimisväärselt kahjustamise oht, ning rakendusmääruse artikli 585 lõikes 1 sätestatud eeldust ei lükatud seega ümber.

***** 28. joonealune märkus eespool.

***** Nagu käesoleva ettepaneku punktis 52 rõhutatud, ei anna niisugust hinnangut Euroopa Kohus. Margin siiski, et eespool viidatud protokoll ei kinnita komisjoni seisukohta. Sellest ilmneb, et komitee arutas *kõigepealt* küsimust, kas on märke sellest, et majanduslike tingimusi ei järgita ning rakendusmääruse artikli 585 lõikes 1 sätestatud eeldus osutub seega vääraseks ning neid tingimusi tuleks niisiis järgida. Komitee tuvastas selliseid märke niivõrd, kuivõrd enamik liikmesriike rõhutas, et ühenduse bioetanooli ja E85 tootjate olulisi huve kahjustatakse märkimisväärselt, sest imporditav bioetanool – olgu see puhas või bensiiniga segatud ja E85 kujul – konkureerib otseselt kodumaise bioetanooliga. Seepärast viis komitee *seejärel* läbi majanduslike tingimuste analüüsi. Komisjoni väidete põhjal, et bioetanooli importimine suurtes kogustes kahjustaks märkimisväärselt ühenduse bioetanooli tootjaid, järeldas ta, et need tingimused ei ole täidetud. Näib seega, et kui liikmesriigid viitasid tõesti E85 tootjate olulistele huvidele, näitamaks, et on märke sellest, et need tingimused ei ole täidetud, ja saavutada seega nende analüüsimine, siis komisjon viitas selle konkreetse analüüsi raames veel ainult bioetanooli tootjate huvidele.

***** Vt selle kohta *Dumon ja Froment (C-235/95, EU:C:1998:365, punktid 25 ja 26 ning seal viidatud kohtupraktika)*.

***** *C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 33.*

***** Rakendusmääruse artikli 504 lõike 4 kohaselt peavad tolliasutused ainult võtma neid järeldusi arvesse. Euroopa Kohus täpsustas siiski kohtuotsuses *Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 27)*, et need asutused peavad vajadusel oma nendest järeldustest kõrvalekaldumise otsust põhjendama.

***** Käesoleva ettepaneku 30. joonealuses märkuses esitatud põhjustel näib mulle, et see ei ole nii.

54. Olles seega näidanud, et see küsimus on vastuvõetav, analüüsin seda nüüd sisulisest vaatevinklist.

C. Mõiste „ühenduse tootjad“ tolliseadustiku artikli 148 punkti c tähenduses tõlgendus

55. Argose sõnul tähistab mõiste „ühenduse tootjad“ käsitletaval juhul eranditult ühenduse E85 tootjaid. Teised menetlusosalised arvavad seevastu, et see mõiste hõlmab ka ühenduse bioetanooli tootjaid.

56. Need vastandlikud lähenemised põhinevad eelkõige erinevatel järeldustel, mida tehakse kohtuotsusest Friesland Coberco Dairy Foods ^{*****}, milles Euroopa Kohus tõlgendas tolliseadustiku artikli 133 punkti e. Selles õigusnormis on sätestatud tollikontrolli all töötlemise protseduuri majanduslikud tingimused ja eelkõige on selles nõutud, et ei kahjustataks märkimisväärselt „sarnast kaupa valmistavate ühenduse tootjate“ olulisi huve. Euroopa Kohus järeldas selles kohtuotsuses, et nende tingimuste analüüsimisel tuleb võtta arvesse „mitte üksnes lõpptoote turgu, vaid samuti majanduslikku olukorda seoses nimetatud toote valmistamiseks kasutatud tooraine turuga“. ^{*****}

57. Kreeka ja Madalmaade valitsus ning komisjon arvavad, et välistöötlemise protseduuri suhtes tuleks kohaldada analoogia alusel järeldust, mille Euroopa Kohus selles kohtuotsuses tegi. Seevastu Argos väidab, et seda järeldust ei saa sellele protseduurile laiendada, võttes arvesse erinevusi nende õigusnormide sõnastuses, milles on sätestatud tollikontrolli all töötlemise ja välistöötlemise protseduuride majanduslikud tingimused, ning teiseks kummagi eesmärgi.

58. Tagapool esitatud põhjustel on minu silmis veenev esimene lähenemine.

1. Sõnasõnaline tõlgendus

59. Esmapilgul võivad mõned tekstiga seotud argumendid viia mõttele, et tolliseadustiku artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada kitsendavalt.

60. Kõigepealt eeldab termin „[töötlejad]“ oma tavatähenduses, et viiakse läbi tegevust, mis seisneb varem juba eksisteerinud toote oleku muutmises. Mõiste „ühenduse [töötlejad]“ tähistaks seega – nagu väidab Argos – ainult tootjaid, kes töötlevad ühenduse vahesaadusi, mis on sarnased kaubaga, mida liidus ajutiselt eksporditakse (bensiin), et saada valmistoode, mis on sarnane töötlemisel saadava tootega (E85). ^{*****}

61. Seejärel on tolliseadustiku artikli 148 punktis c viidatud „ühenduse [töötlejate]“ olulistele huvidele, samas kui selle seadustiku artikli 133 punktis e on mainitud „ühenduse tootjate“ olulisi huve. Võib põhjendatult väita, et kasutades nendes kahes õigusnormis erinevaid termineid, soovis seadusandja anda neile sätetele erineva tähenduse.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

***** *Ibidem*, punkt 52.

***** Madalmaade valitsus pakkus välja selle sõnasõnalise tõlgenduse variandi, mille kohaselt hõlmab „ühenduse [töötlejad]“ mitte üksnes ettevõtjaid, kes töötlevad toorainet või pooltooteid ümber töötlemisel saadud tooteks (E85), vaid ka neid, kes töötlevad toorainet või pooltooteid, et saada teisi pooltooteid (bioetanool), mis kuuluvad töötlemisel saadud toote koostisesse. See tõlgendus toob kaasa – minu arvates põhjendamatu – vahetegemise selle põhjal, kas töötlemisel kasutatav kaup kujutab endast toorainet või pooltooteid. Kui pooltoodete saamiseks toorainet „töötlevate“ ühenduse pooltoodete tootjate huve võib tolliseadustiku artikli 148 punkti c kohaselt arvesse võtta, siis ühenduse toorainet tootvate ja mitte midagi „töötlevate“ tootjate huve eiratakse.

62. Lõpuks tuleb märkida, et kuigi tolliseadustikus ei ole mõistet „[töötlejad]“ määratletud, on selle seadustiku 23 keeleversioonist 8 puhul kasutatud samatüvelisi termineid, et tähistada „[töötlejaid]“ selle seadustiku artikli 148 punkti c tähenduses ning „töötlemistoiminguid“, mis on määratletud sama seadustiku artikli 114 lõike 2 punktis c. ***** Näiteks tolliseadustiku artikli 148 punkti c ingliskeelses versioonis on kasutatud terminit „processors“, mis on seotud sama seadustiku artikli 114 lõike 2 punktis c määratletud väljendiga „processing“. Ka nende sätete hollandikeelses versioonis on kasutatud vastavalt termineid „veredelaars“ ja „veredelingshandelingen“.

63. Need kaalutlused ei hajuta siiski kogu kahtlust selle seadustiku artikli 148 punkti c tõlgendamise küsimuses.

64. Tolliseadustiku bulgaaria-, eesti-, horvaadi-, leedu- ja soomekeelses versioonis on kasutatud sama sõna, et tähistada „tootjaid“ artikli 133 punkti e ja „[töötlejaid]“ selle seadustiku artikli 148 punkti c tähenduses. Need terminid, mis on prantsuse keelde tõlgitavad sõnaga „producteurs“, ei tähista varem juba eksisteerinud toote töötlemist.

65. Lisaks on viimati nimetatud sätte 11 keeleversioonis ***** kasutatud terminil, mis tähistab „[töötlejaid]“, sama tüvi, mis terminile „ümbertöötlemine“ vastaval väljendil selle seadustiku artikli 114 lõike 2 punkti c teises taandes. ***** Puhtalt sõnasõnaline tõlgendus viiks niisiis selleni, et arvesse võetakse ainult niisuguste ühenduse ettevõtjate huve, kes tegelevad liidus „ümbertöötlemisega“. See jätaks aga kõrvale nende huvid, kes tegelevad seal „töötlemise“ või „parandamisega“, mis on ometi samuti „töötlemistoimingud“ sama seadustiku artikli 114 lõike 2 punkti c tähenduses.

66. Selles olukorras arvan, et Euroopa Kohus ei saa jätta analüüsimata tolliseadustiku artikli 148 punkti c eesmärgi ja konteksti. Võttes arvesse erinevusi selle sätte erinevates keeleversioonides, tuleb seda väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tõlgendada eelkõige „vastavalt selle normistiku üldisele ülesehitusele ja eesmärgile, mille osa see säte on“. ***** Tagapool esitatud põhjustel kohustavad need aspektid seda õigusnormi tõlgendama laialt.

2. Teleoloogiline ja kontekstist lähtuv tõlgendus

a) Majandusliku mõjuga tolliprotseduuride majanduslikke tingimusi tuleb tõlgendada laialt

67. Kaldudes kõrvale tavapärase tolliprotseduuride – impordi ja ekspordi - raames ette nähtud reeglitest, võimaldavad majandusliku mõjuga tolliprotseduurid ära hoida teatavaid tagajärgi, mida peetakse ühenduse tööstust kahjustavaks ja mis kaasnevad nende reeglite kohaldamisega.

***** St inglis-, horvaadi-, läti-, ungari-, malta-, hollandi-, slovaki- ja rootsikeelses versioonis.

***** St hispaania-, tšehhi-, saksa-, taani-, kreeka-, prantsus-, itaalia-, poola-, portugali-, rumeenia- ja sloveenikeelses versioonis. Inglis-, läti-, ungari-, malta- ja slovakeelses versioonis on küll „ümbertöötlemist“ tähistaval terminil sama tüvi mis väljendile „[töötlejad]“ vastavalt terminil, kuid esimene nendest terminitest on identne tolliseadustiku artikli 114 lõike 2 punktis c kasutatud terminiga „töötlemine“.

***** Näiteks saksakeelses versioonis on tolliseadustiku artikli 148 punktis c kasutatud terminit „Verarbeitern“ ja selle seadustiku artikli 114 lõike 2 punkti c teises taandes terminit „Verarbeitung“.

***** Vt selle kohta kohtuotsus Elsacom (C-294/11, EU:C:2012:382, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

68. Näiteks tollikontrolli all töötlemise protseduuri eesmärk on hoida liidus alles ümbertöötlemisega, kui „kauba maksustamine olenevalt tariifikategooriast või olekust importimise hetkel viib selleni, et seda maksustatakse kõrgemalt, kui oleks majanduslikult põhjendatud, mis kutsub esile teatavate majanduslike tegevusalade ümberpaiknemise väljapoole [liitu]“ [mitteametlik tõlge].***** Sel eesmärgil võimaldab see protseduur töödelda liidus ümber ühendusevälist kaupa, ilma et selle suhtes kohaldataks impordimaksu, sest maksustatakse üksnes töödeldud tooteid.*****

69. Täpsemalt kohaldatakse tollikontrolli all töötlemise protseduuri siis, kui ümbertöödeldud toodete suhtes kohaldatav impordimaks on madalam impordimaksust, mida kohaldatakse töötlemisprotsessis kasutatavate vahesaaduste suhtes.***** Selle protseduuri kehtestamise põhjus on niisiis tariifianomaaliad, mis juhul, kui mitte midagi nende vastu ette võtta, kutsuksid esile ümbertöötlemisega üleviimise liidust väljapoole.

70. Välistöötlemise protseduur võimaldab aga hoida ära selle, et töötlemiseks eksporditavat ühenduse kaupa maksustatakse siis, kui see töötlemisel saadud toodete kujul reimporditakse.***** See protseduur hõlbustab seega teatava töötlemisega üleviimist liidust väljapoole, mille kohta ühenduse seadusandja leidis, et seda õigustavad rahvusvahelise tööjaotuse raames tehnilised ja majanduslikud põhjused.*****

71. Soodustusega, mille need protseduurid annavad isikutele, kes saavad nendeks loa, käib siiski kaasas potentsiaalne kahju, mida need tekitavad ühenduse tööstuse muudele huvidele.***** Seadusandja, kes oli sellest ohust teadlik, püüdis tagada tasakaalu erinevate mängusolevate huvide vahel, kehtestades loa andmiseks teatavad majanduslikud tingimused. Nende eesmärk on vältida nii tollikontrolli all töötlemise protseduuri kui ka välistöötlemise protseduuri raames seda, et nende protseduuride kohaldamine - millega püütakse õhutada nendeks loa saanud isikute tööstustegevust - kahjustab ühenduse teiste ettevõtjate „olulisi huve“.***** Need tingimused takistavad niisiis tavapärastest tolliprotseduuridest kõrvalekalduvatel protseduuridel ühenduse tööstust vähemalt mitte rohkem nõrgendada, isegi kui need seda ei tugevda.

72. Seepärast sätestaski seadusandja minu arvates majandusliku mõjuga tolliprotseduuride majanduslikud tingimused laialt ja samas jättis pädevatele tolliasutustele ulatusliku kaalutlusruumi nende täitmise kontrollimisel, nagu ka komiteele, mille ülesanne on vajaduse korral neid selles abistada.

73. Seega hoiavad neid tingimusi käsitlevates õigusnormides kasutatavad terminid nende tingimuste analüüsi liiga kitsukeses raamistikus. Nendes õigusnormides ei ole näidatud ei konkreetseid asjaolusid, mida tuleb selle analüüsi raames arvesse võtta, ega turgusid, mida see puudutab. Konkreetset tolliseadustiku artikli 133 punktis e on viidatud „sarnast kaupa“ valmistavate ühenduse tootjate

***** Nõukogu 26. septembri 1983. aasta määruse (EMÜ) nr 2763/83 protseduuri kohta, mis võimaldab kaupa enne vabasse ringlusse lubamist tollikontrolli all töödelda (EÜT L 272, lk 1; tunnistati tolliseadustikuga kehtetuks), põhjendus 1.

***** Tolliseadustiku artikkel 130.

***** Rakendusmääruse artikli 155 lõige 1.

***** Vt käesoleva ettepaneku punkt 47.

***** Direktiivi 79/116, põhjendused 1 ja 2 ning sellele direktiivile järgnenud määruse nr 2473/86 (mis asendati tolliseadustikuga) põhjendus 1.

***** Vt käesoleva ettepaneku punktid 83-91.

***** Ka Kyoto suunistes (lk 3) on täpsustatud, et „[välistöötlemise protseduuri] kohaldamiseks võib kehtestada tingimused, et kavandatavad töötlemistoimingud ei kahjusta oma riigi huve“.

olulistele huvidele, täpsustamata nõutavat sarnasuse või asendatavuse astet. Tolliseadustiku artikli 148 punktis c ja rakendusmääruse artikli 502 lõikes 4 on mainitud omalt poolt „ühenduse tootjate“ olulisi huve, täpsustamata turge, mida viimaste tegevus puudutab. Ka uues tolliseadustikus on napolisõnaliselt viidatud „liidu tootjate“ huvidele.*****

74. Lisaks ei ole tolliasutused kohustatud konsulteerima selle analüüsi raames komisjoniga***** ning juhul, kui nad otsustavad seda teha ja komisjon pöördub omakorda komitee poole, ei ole viimase järeldused neile siduvad.*****

75. Ma arvan nende kaalutluste põhjal, et neid majanduslikke tingimusi tuleb tõlgendada ja kohaldada paindlikult,***** et pädevad tolliasutused saaksid täielikult täita oma erinevate mängusolevate huvide tasakaalustaja rolli. Mulle näib majandusliku mõjuga tolliprotseduuride erandlikkust arvestades muide ka põhjendatud, et tingimusi, millest nende kasutamise loa väljaandmine sõltub, tuleb tõlgendada laialt.

76. Seevastu tundub mulle, et välistöötlemise protseduuri mõtte ja eesmärkidega oleks vastuolus, kui need asutused ei saaks selle protseduuri majanduslike tingimuste jäiga tõlgenduse tõttu arvesse võtta teatavate ühenduse ettevõtjate olulisi huve, ehkki nad teevad kindlaks, et sellele protseduurile lubamine võib viimaseid tõsiselt kahjustada.

77. Teiste sõnadega ei võimalda selle protseduuri majanduslike tingimuste eesmärk, mida on kirjeldatud käesoleva ettepaneku punktis 71, minu arvates vahet teha selle põhjal, kas ohustatavad huvid puudutavad valmistoodete, pooltoodete või töötlemisel kasutatava tooraine turgu.

78. Niisugune tõlgendus ei saa ka taotlejate õigusi ülemäära piirata ega muuta välistöötlemise protseduuri loa andmise menetlust koormavaks.

79. Meenutan, et rakendusmääruse artikli 502 lõike 1 kohaselt koostoimes artikli 585 lõikega 5 loetakse neid välistöötlemise protseduuri majanduslikke tingimusi täidetuks, kui ei ilmne vastupidist – sel juhul tuleb kontrollida, kas need on täidetud. Tõendamiskoormis ei lasu nende täidetuse küsimuses seega loa taotlejal: seda, et need ei ole täidetud, peavad tõendama tolliasutused. Peale selle ei ole need asutused üldse kohustatud analüüsima neid tingimusi süstemaatiliselt, lähtudes ühenduse tööstuse erinevatest olulistest huvidest, mis võivad mängu tulla. Niisugune analüüs viiakse läbi ainult siis, kui on märke ohust, et neid huve märkimisväärselt kahjustatakse.

80. Minu arvates võimaldavad esiteks taotlejate huvide edendamist ja loa andmise menetluste tõhusust ning teiseks ühenduse tööstuse huvide kaitset tervikuna kokku sobitada selle eeldusemehhanism ja tolliasutustele jäetud paindlikkus koostoimes.

***** Uue tollitariifistiku artikli 211 lõike 4 punkt b.

***** Rakendusmääruse artikkel 503.

***** Rakendusmääruse artikli 504 lõige 4 ja kohtuotsus Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 27).

***** Tolliseadustiku kohaldamise eest vastutavate siseriiklike tolliasutuste kaalutlusruum vastab minu arvates kaalutlusruumile, mis on ühenduse ametiasutustel, kui nad peavad andma keerukaid majanduslikke hinnanguid (vt eelkõige komisjoni kaalutlusruumi kohta riigiabi valdkonnas kohtuotsus komisjon vs. Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).

b) Tollikontrolli all töötlemise ja välistöötlemise protseduuride majanduslikke tingimusi tuleb tõlgendada üheselt

81. Nagu käesoleva ettepaneku punktides 67-71 näidatud, on tollikontrolli all töötlemise ja välistöötlemise protseduuride majanduslikel tingimustel sama eesmärk. Nendega püütakse tervikuna vältida seda, et nende protseduuride kohaldamise stimuleeriva mõjuga ühenduse tööstusele ei kaasneks teisalt tõsine kahju selle teistele sektoritele. Järelikult tuleks erinevaid mängusolevaid huvisid mõlema protseduuri majanduslike tingimuste analüüsimisel minu meelest arvesse võtta samamoodi.

82. Euroopa Kohus leidis aga juba kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods, et tollikontrolli all töötlemise majanduslike tingimuste eesmärk on tagada, et ei kahjustata mitte ainult töödeldud toodetega sarnaseid valmistooteid valmistavate ühenduse tootjate, vaid ka nende valmistooteid valmistamiseks kasutatavate vahesaadustega sarnaseid vahesaadusi tootvate ühenduse tootjate huve. *****

83. Niisuguse järelduse tegi Euroopa Kohus tõdemuse põhjal, et protseduur, mis vabastab selle loa saajad tollimaksust, mida tuleb tasuda kolmandast riigist imporditud ja töötlemisprotsessis kasutatavatelt vahesaadustelt, võib kahjustada nende vahesaadustega sarnaseid vahesaadusi valmistavate ühenduse tootjate huve. *****

84. See arutluskäik on minu arvates analoogia alusel ülekantav välistöötlemise protseduurile.

85. Hõlbustades ühenduse kauba töötlemist väljaspool liitu, ohustab välistöötlemise protseduur mõistagi peamiselt nende ühenduse ettevõtjate huve, kes töötlevad sama kaupa ümber liidus. *****

86. Lisaks võib välistöötlemise protseduur sisaldada endas – kuid ei sisalda tingimata – ühenduseväliste toodete lisamist ajutiselt eksporditavale (ühenduse) kaubale. Välistöötlemise protseduuri kasutamine ei too – erinevalt tollikontrolli all töötlemisest – siiski kaasa mingit tariifisoodustust nende ühenduseväliste toodete seisukohast, mis võidakse selles protsessis lisada (maksuvabastus puudutab ainult ajutiselt eksporditavat kaupa). ***** Asjaolu, et see protseduur võib kahjustada vahesaadusi valmistavate ühenduse tootjate huve, ei torka seega otseselt silma.

87. Kuigi see kaalutlus võib minu arvates seletada erinevat sõnastust tolliseadustiku artikli 133 punkti e ja artikli 148 punkti c enamikes keeleversioonides, võib välistöötlemise protseduur ikkagi teatavates olukordades tekitada sama huvide konflikti nagu tollikontrolli all töötlemise protseduur.

***** Kohtuotsus Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, punktid 50-52).

***** Kohtuotsus Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 49). Et esitatud küsimus puudutas konkreetselt toorainetootjate huvide arvessevõtmist, ei pidanud ei Euroopa Kohus ega kohtujurist õigustama ka töödeldud toodetega sarnaseid valmistooteid valmistavate tootjate huvide arvessevõtmist. Mitte ükski menetlusosalistest ei vaidlustanud muide seda, et tollikontrolli all töötlemise majanduslikud tingimused puudutavad vähemalt neid viimaseid tootjaid. Niisugune eeldus – olgugi et sellega nõustusid kõik – ei tulenenud siiski ainuüksi tolliseadustiku artikli 133 punkti e sõnastusest, sest sõnastust „sarnast kaupa valmistavad ühenduse tootjad“ võis mõista viitena toodetele, mida töödeldakse ümber (st vahesaadustele). Selles olukorras näib mulle, et see, kui Euroopa Kohus aktsepteerib seda eeldust, on kooskõlas majanduslike tingimuste laia tõlgendusega, mille ma soovitan valida.

***** Näiteks Kyoto suunistes (lk 6) on mainitud vajadust „leida tasakaal riigi tootjate tootmiskulude kogusumma välisriikidest tehtavate allhangete abil maksimaalse alandamise ja töötlemistoimingute teistele oma riigi ettevõtjatele jätmise vahel, millega kaasneb oht kahjustada oma riigi tööstuse konkurentsivõimet“.

***** Selles kontekstis ei ole seega vaja – vastupidi tollikontrolli all töötlemise olukorrale – leevendada tariifianomaaliate mõju.

88. Näiteks töid põhikohtuasja faktilised asjaolud ilmsiks, et kui töötlemisel saadud toodete tollitariifid on madalamad välistöötlemise toimingus kasutatavate ühenduseväliste vahesaaduste tollitariifidest, annab niisugune toiming sama tulemuse nagu toiming, mis tehakse tollikontrolli all töötlemise protseduuril.

89. Nii ühe kui teise toimingu lõpus kohaldatakse impordimaksu ainult valmistoodete suhtes nendele kehtivate tariifidega. Töötlemisel või ümbertöötlemisel kasutatavaid ühenduseväliseid vahesaadusi kui niisuguseid ei maksustata. Ühenduseväliseid vahesaadusi muudetakse seega, et saada toode, mis lubatakse liidus vabasse ringlusse, tasudes madalamat maksu, kui oleks tulnud tasuda vahesaaduste impordilt ilma selle muudatuseta.

90. Ainus erinevus nende kahe toimingu vahel tollimaksu seisukohast seisneb niisiis täiendavas tollimaksusoodustuses, mille välistöötlemise protseduuriks loa saanu saavutab: ta ei pea tasuma (fiktiivset) impordimaksu ajutiselt eksporditavalt ühenduse kaubalt.

91. Niisugusel juhul toob välistöötlemise toiming kaasa sama huvide konflikti – ja võimendab seda niisuguse maksuvabastuse jõuga – nagu konflikt, mille Euroopa Kohus tuvastas kohtuotsuses Friesland Coberco Dairy Foods tollikontrolli all töötlemise protseduuri kontekstis. *****

92. Käsitletaval juhul saab Argos bioetanoolile bensiini lisades kasu selgelt madalamatest tollitariifidest kui need, mida kohaldataks puhta bioetanooli impordi suhtes. See võib kahtlemata mõjutada negatiivselt ühenduse bioetanooli tootjate konkurentsiseisundit. Selline ebasoodus olukord, mis on tingitud eeskätt E85 importimisest denatureerimata bioetanooli asemel, halveneks veelgi, kui välistöötlemise protseduuri kohaldamisel arvatakse E85 impordimaks maha selle toote koostisse kuuluva bensiini (fiktiivsele) maksule vastavast summast.

93. Lisaks on eespool nimetatud tariifianomaalia tagajärjed seda silmatorkavamad, et bioetanool kuulub töötlemisel saadud toote koostisesse nii, et seda on selles kuni 85%. Komitee järeldused näitavad muide, et E85, mida kõnesolev taotlus puudutab, oli mõeldud – nagu Argos kohtuistungil kinnitas – vähemalt osaliselt bensiini lisamiseks, et saada klassikaline kütus madalama bioetanooli sisaldusega (5%), mida nimetatakse E5-ks. ***** Seda E85 kasutati seega samamoodi (segatavate koostisosade vahekordi varieerides) nagu puhast bioetanooli, mis oli mõeldud segamiseks bensiiniga. Nende kaalutluste põhjal tuvastaski komitee – nagu ka tolliinspektor – ohu, et kahjustatakse märkimisväärselt ühenduse bioetanooli tootjate olulisi huve.

94. On aga teada, et tollikontrolli all töötlemise protseduuri loa selleks, et viia kavandatav segamine läbi liidu tolliterritooriumil, oleks saanud anda ainult siis, kui puudub oht kahjustada märkimisväärselt ühenduse bioetanooli tootjate huve. Argos taotles vastavat luba muide asjata. *****

95. Selles olukorras ei saaks ammugi anda luba välistöötlemise protseduuriks, sest see võib ühenduse bioetanooli tootjate huve kahjustada veelgi enam, kui kahjustab tollikontrolli all töötlemise protseduuri kasutamine.

96. Arvan seega, et lai tõlgendus, mis tuleneb Euroopa Kohtu otsusest Friesland Coberco Dairy Foods ***** , tuleb valida ka välistöötlemise protseduuri puhul.

***** C-11/05, EU:C:2006:312, punkt 49. Vt käesoleva ettepaneku punkt 83.

***** Vt eespool 27. joonealuses märkuses viidatud 11. novembri 2009. aasta koosoleku protokoll.

***** Vt käesoleva ettepaneku punkt 39.

***** C-11/05, EU:C:2006:312.

97. Argumendid, mille Euroopa Kohus esitab lisaks selle kohtuotsuse punktis 51 ja mille kohaselt on lähenemine, mida ta järgis, „ainus viis arvesse võtta ühenduse poliitikate, s.h ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) nõudeid“, näivad mulle asjakohased ka käsitletaval juhul. Bioetanooli tootmist liidus peetakse nimelt tegevuseks, mis kuulub ÜPP valdkonda, mida püütakse kõrgete tollimaksudega kaitsta. Toiming, mida hõlmab Argose taotlus, oleks aga võimaldanud seda maksu vältida, andes lisaks veel välistöötlemise protseduuri puhul ette nähtud maksuvabastuse.

98. Täpsustan ka, et lähenemine, mille ma välja pakun, ei lähe vastuollu kohtuotsuse Wacker Werke punktiga 21, millele Argos oma kirjalikes seisukohtades viitas. Euroopa Kohus leidis selles küll, et võimalus, et tekivad tariifianomaaliad, mis annavad asjaomasele ettevõtjale tollimaksusoodustuse, kujutab endast välistöötlemise protseduurile „omast ohtu“, millega tuleb leppida. ***** Niisugust väidet tuleb siiski tõlgendada selle kontekstist lähtudes.

99. Kohtuasjas, milles tehti see kohtuotsus, ei seisnenud asjaomane tariifianomaalia mitte töötlemisel saadud toodete ja töötlemisel lisatud ühendusevälise kauba erinevas tollimaksus, vaid nende töötlemisel saadud toodete ja ajutiselt eksporditava ühenduse kauba erinevas tollimaksus. Selles kohtuasjas tekkis ainult küsimus, kas selle protseduuri puhul ette nähtud maksuvabastuse arvutamiseks vajaliku ajutiselt eksporditava kauba tolliväärtuse kindlaksmääramisel on asjakohane, et selle kauba (fiktiivne) impordimaks ületab töötlemisel saadud toodete suhtes kohaldatava impordimaksu, nii et välistöötlemise protseduuri kasutamise tulemusena oleks võidud saavutada täielik vabastus impordimaksust. Ei olnud niisiis vaja hinnata, kas tariifianomaaliate tagajärgi võib või mitte välistöötlemise protseduuri majanduslike tingimuste analüüsimisel arvesse võtta.

100. Sellest vaatevinklist ei anna kohtuotsuse Wacker Werke punkt 21 minu arvates mingit asjakohast teavet käesoleva kohtuasja huvides. Igal juhul pidas Euroopa Kohus vajalikuks esitada väite, et tariifianomaaliate ohuga tuleb põhimõtteliselt leppida, teatavate reservatsioonidega. *****

c) Muude rahvusvahelise õiguse allikate ja liidu õigusaktide sõnastus

101. Nagu väidavad Kreeka valitsus ja komisjon, kinnitab muude rahvusvahelise õiguse allikate ja liidu õigusaktide sõnastus tõlgendust, mille ma soovitan valida.

102. Näiteks Kyoto suunised välistavad välistöötlemise protseduuri siis, kui kavandatavad toimingud võivad märkimisväärselt kahjustada „riigi *töötlejate* või *tootjate*“ olulisi huve. ***** Ehkki need suunised ei ole siduvad ja liit ei ole igal juhul ühinenud lisaga, mida need tõlgendavad, ***** kujutavad need endast siiski asjakohast kontekstuaalset teavet. Need selgitavad, kuidas muudetud Kyoto konventsiooni osalised välistöötlemise protseduuriga seotud eesmärgid ja huvimid tajuvad.

***** Kohtuotsus Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386).

***** Kohtuotsuse Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:386) punktis 21 on täpsustatud, et see on nii üksnes siis, kui „miski ei näita, et hindu, mida ettevõtjad üksteiselt vastastikku küsivad, mõjutavad nende ärisuhted“. Seda piirangut näib kordavat kohtujurist Tesauro oma ettepanekus kohtuasjas Wacker Werke (C-142/96, EU:C:1997:217, punkt 15), milles oli täpsustatud selgemalt, et „teisiti oleks siis, kui töötlemistoimingul [...] oleks aspekte, [...] mis võivad viia mõttele, et [asjaomastel ettevõtjatel] on tegelikult muud eesmärgid kui töötlemine, näiteks maksualaste õigusnormide eitamine või alusetu rikastumine“.

***** Kyoto suunised, lk 6 (kohtujuristi kursiiv).

***** Vt käesoleva ettepaneku punktid 21 ja 23.

103. Lisaks on uue tolliseadustiku artikli 211 lõike 4 punktis b, mis puudutab kõiki töötlemisprotseduure, ***** nüüd ette nähtud, et ühele nendest suunamise loa saab anda eelkõige ainult siis, kui see ei kahjusta „liidu tootjate olulisi huve“. ***** Nende protseduuride majanduslikud tingimused puudutavad seega alates 1. maist 2016 kõikide liidu tootjate olulisi huve, ükskõik kas nad valmistavad töödeldud toodetega või töötlemisel kasutatavate vahesaadustega sarnaseid tooteid.

104. Mitte miski ei näita aga, et seadusandja kavatses teha nii välistöötlemise protseduuri majanduslikes tingimustes olulise muudatuse. ***** Mulle näib, et see muudatus näitab õigusaktide lihtsustamise soovi ja sellega püütakse panna erinevate tolliprotseduuride suhtes kohaldatavad majanduslikud tingimused kokku ühte õigusnormi.

3. Järeldus

105. Kõige eelneva põhjal arvan, et tolliseadustiku artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „ühenduse tootjad“ selle õigusnormi tähenduses tähistab mitte üksnes välistöötlemise protseduuri taotluses silmas peetavate töötlemisel saadud toodetega sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale selles taotluses silmas peetud töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid.

106. Meenutan, et tagajärgi, mille välistöötlemise protseduuri kasutamine võib kaasa tuua nendest kategooriatest ühte või teise kuuluvate tootjate olulistele huvidele, on vaja tõesti analüüsida ainult siis, kui on määrke, et selle protseduuri kasutamine võib neid huve märkimisväärselt kahjustada. *****

D. Võimaliku kuritarvituse olemasolu

107. Komisjon väidab sisuliselt teise võimalusena juhuks, kui Euroopa Kohus peaks vastama eelotsuse küsimusele eitavalt, et välistöötlemise protseduuri kasutamine kujutab käsitletaval juhul endast kuritarvitust.

108. Ehkki ma teen käsitletaval juhul ettepaneku vastata eelotsuse küsimusele jaatavalt ning kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole esitanud Euroopa Kohtule küsimust, kas õigust kuritarvitatakse, ***** käsitlen ammendavuse huvides lühidalt ka seda probleemi.

***** Vt 6. joonealune märkus eespool.

***** Kohtujuristi kursiiv.

***** Uue tolliseadustiku põhjenduses 15 on selles küsimuses ainult märgitud, et „[t]olliprotseduure on vaja koondada ja viia üksteisega vastavusse [...]“.

***** Kui niisuguseid määrke ei ole, loetakse neid tingimusi täidetuks (rakendusmääruse artikli 585 lõige 5).

***** Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei ole Euroopa Kohus pädev analüüsima menetluse astunu taotluses küsimusi, mida siseriiklik kohus ei ole talle esitanud (vt eelkõige kohtuotsus Slob, C-236/02, EU:C:2004:94, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika). Euroopa Kohus on siiski juba leidnud, et see põhimõte ei takista ka analüüsida, ega liidu õigust ei ole kuritarvitatud, isegi kui eelotsusetaotluse esitanud kohus ei ole seda küsimust vormiliselt esitanud, et anda viimasele tõlgendamisteave, millest võib olla kasu otsuse tegemisel kohtuasjas, milles viimane peab otsuse tegema (vt kohtuotsus ING. AUER, C-251/06, EU:C:2007:658, punktid 38 ja 39; vt selle kohta ka kohtuotsus Agip Petroli, C-456/04, EU:C:2006:241, punktid 18-24).

109. Kõigepealt rõhutan, et õiguse kuritarvitamise doktriin on täiendav ja erandlik ning kujutab endast „ohutusventiili“, mis võimaldab keelduda andmast soodustust, mis leitakse olevat põhjendamatu, ning kohustada selle ära võtma, isegi kui niisuguse soodustuse saamise seaduslikud tingimused on muidu formaalselt täidetud.

110. Määruse (EÜ, Euratom) nr 2988/95 artikli 4 lõike 3 ja väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab kuritarvituse olemasolu korraga subjektiivset ja objektiivset elementi. Esimese kohaselt on asjaomase praktika põhieesmärk kasutada ära ühenduse õigusnormidest tulenevat soodustust, luues kunstlikult selle saamiseks nõutavad tingimused. Teine tähistab objektiivsete asjaolude kogumit, mis näitab, et hoolimata ühenduse õigusnormides ette nähtud tingimuste formaalsest järgimisest ei saavutatud nendega taotletavat eesmärki. Ehkki Euroopa Kohus võib anda selle kohta mõne juhise, kontrollivad seda, kas need elemendid esinevad, kokkuvõttes pädevad siseriiklikud kohtud, võttes arvesse kõiki konkreetse juhtumi asjaolusid.

111. Eelotsusetaotluse esitanud kohtule tuleb anda nendest põhimõtetest lähtudes mõni juhise, mis teda tema hinnangu andmisel aitavad.

112. Selles küsimuses meenutan kõigepealt, et nagu on märgitud käesoleva ettepaneku punktis 35, ei vasta ühenduse bensiini suunamine Argose taotluses kirjeldatud toiminguga raames välistöötlemise protseduurile viimase enda sõnul ühelegi muule tehnilisele või majanduslikule põhjusele kui tollimaksusoodustuste saamine.

113. Neil asjaoludel võib esiteks tõdeda subjektiivse elemendi olemasolu, sest ühenduse bensiini viimine avamerele selle segamiseks bioetanooliga on kunstlik toimimisviis ja sellega soovitakse ainult vältida bioetanooli suhtes kohaldatavat kõrget tollimaksu, saades samas vabastuse ajutiselt eksporditava bensiini suhtes kohaldatavast (fiktiivsest) maksust.

114. Teisalt tekitavad needsamad kaalutlused minus kahtlust, et loa andmine Argosele selleks protseduuriks ei täida eesmärki, milleks see kehtestati. Nagu ilmneb käesoleva ettepaneku punktist 70, on selleks eesmärgiks vältida töötlemiseks ajutiselt eksporditava ühenduse kauba tollimaksuga maksustamist, sest töötlemistoimingud viiakse välja tehnilistel ja majanduslikel põhjustel.

115. Kuna see on nii, tuleb tõdeda, et isegi juhul, kui siseriiklik kohus leiab, et välistöötlemise protseduuri kasutamine käsitletaval juhul kavandatavaks toiminguks kujutab endast kuritarvitust, ei laiene see hinnang ikkagi lihtsalt praktikale, milleks on 85% bioetanooli ja 15% bensiini kokkusegamine väljaspool liitu ning nii saadud E85 importimine liitu vastavate tariifidega puhta bioetanooli suhtes kohaldatava tariifi asemel.

***** Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01, lk 340). Selle määruse artikli 4 lõikes 3 on sätestatud, et „[k]ui tehakse kindlaks, et taotletakse soodustusi, mis ei vasta kohaldatava ühenduse õiguse eesmärkidele, luues kunstlikult selle soodustuse saamiseks nõutavad tingimused, siis vastavalt juhtudele soodustust kas ei anta või võetakse see ära“.

***** Vt eelkõige kohtuotsus Halifax jt (C-255/02, EU:C:2006:121, punkt 75).

***** Vt eelkõige kohtuotsused Emsland-Stärke (C-110/99, EU:C:2000:695, punkt 52) ja Vonk Dairy Products (C-279/05, EU:C:2007:18, punkt 33).

***** Vt eelkõige kohtuotsused Pometon (C-158/08, EU:C:2009:349, punkt 26) ning Cimmino jt (C-607/13, EU:C:2015:448, punkt 60).

***** Vt käesoleva ettepaneku punkt 40.

116. Minu arvates on vaevalt mingit kahtlust, et niisugust toimingut ei saa kvalifitseerida iseenesest kuritarvituseks. Keegi ei vaidle vastu, et E85 omadused ja otstarbed erinevad bioetanooli omadest. ***** Ehkki niisuguse seguga püütakse peamiselt vältida bioetanooli suhtes kohaldatavaid tariife, tehakse seda teatavatel tehnilistel ja/või majanduslikel põhjustel. Õiguse kuritarvitamise subjektiivne element on seega puudu.

117. Eelnevate kaalutluste põhjal võib õiguse kuritarvitamise doktriin minu arvates takistada loa andmist välistöötlemise protseduuriks niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas, kuid seda, kas takistab, peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus. See doktriin ei saa aga põhimõtteliselt takistada importijaid tariifianomaaliat ära kasutamast nii, et nad töötlevad liitu importimiseks mõeldud bioetanooli ümber E85-ks, et selle tariifirubriik muutuks. Kokkuvõttes peab niisuguse anomaalia parandama seadusandja, kui ta peab seda vajalikuks.

V. Ettepanek

118. Teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaade kõrgeim kohus) esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, (muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 214/2007) artikli 148 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mõiste „ühenduse tootjad“ selle õigusnormi tähenduses tähistab mitte üksnes välistöötlemise protseduuri taotluses silmas peetavate töötlemisel saadud toodetega sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid, vaid ka ajutiselt eksporditavale ühenduse kaubale selles taotluses silmas peetud töötlemistoimingute käigus lisamiseks mõeldud tooraine või ühenduseväliste pooltoodetega sarnaseid tooteid valmistavaid ühenduse tootjaid.

***** Bensini lisamine võimaldab eelkõige ületada mootori külmalt käivitamisel ette tulevad raskused, mis esinevad, kui kasutada puhast bioetanooli (vt Ballerini, D., „Les biocarburants: État des lieux, perspectives et enjeux du développement“, IFP Publications, éd. Technip, Pariis, 2006, lk 112). Vt selle kohta kohtuotsus Roquette Frères (C-114/99, EU:C:2000:568, punkt 19), milles Euroopa Kohus leidis tagastusmaksete kohta põllumajandustoodete ekspordi korral, et „kuritarvitust, mis seisnes selles, et ühendusse toodi taas sisse varem eksporditud toode, ei saa olla, kui see toode töödeldi oluliselt ja pöördumatult ümber [...], mille tulemusena see toode kui niisugune kadus ja tekkis uus toode, mis kuulub teise tariifirubriiki“. Euroopa Kohus otsustas kohtuotsuses Eichsfelder Schlachtbetrieb (C-515/03, EU:C:2005:491, punktid 41 ja 42) siiski, et see, kui toimus oluline ümbertöötlemine või töötlemine tolliseadustiku artikli 24 tähenduses, ei saa siiski välistada õiguse kuritarvitamist, kui selle koosseis on tõendatud.